

MINISTERSTWO EDUKACJI I NAUKI

DEPARTAMENT NAUKI

Warszawa, 28 października 2021 r.

DN-WAN.751.22.2021.1.PK

Sz. P.
Jarosław Olszewski
Przewodniczący
Krajowej Reprezentacji
Doktorantów

Szanowny Panie Przewodniczący,

odpowiadając na pismo, w którym poruszono *najpilniejsze sprawy dotyczące środowiska doktoranckiego*, pozwolę sobie poinformować, iż przedstawione w nim postulaty zostały poddane szczegółowej analizie.

Uprzejmie informuję, iż w zakresie postulatu dotyczącego przedłużenia terminu zakończenia przewodów doktorskich podjęte zostały prace zmierzające do przedłużenia terminu o kolejny rok – do dnia 31 grudnia 2023 r.

W zakresie postulatu dotyczącego przedłużenia terminu wygaszenia studiów doktoranckich, jak również postulatu dotyczącego umożliwienia doktorantom szkół doktorskich ubiegania się o pomoc materialną w postaci zapomogi pozwolę sobie przekazać, iż w chwili obecnej nie są prowadzone prace, które miałyby na celu ich uwzględnienie.

W zakresie pozostałych postulatów, pozwolę sobie przedstawić poniżej bardziej szczegółową odpowiedź.

W kontekście postulatu dotyczącego „wprowadzenia jednoznacznej interpretacji terminu zakończenia przewodu doktorskiego, niepowodującej ryzyka administracyjnego przerwania przewodów doktorskich” wyjaśniam, iż przez sformułowanie „zakończenie przewodu doktorskiego” należy rozumieć podjęcie – przez właściwy organ podmiotu doktoryzującego określony w art. 178 ust. 1 *PSWN* – uchwały w przedmiocie nadania stopnia doktora, zgodnie z art. 14 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789). Złożenie rozprawy doktorskiej nie stanowi czynności kończącej przewód doktorski.

Równocześnie należy zauważyć, że zgodnie z art. 14 ust. 4 przedmiotowego aktu normatywnego, jeżeli osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora **w wyznaczonym terminie** nie przedstawi rozprawy doktorskiej, organ przeprowadzający przewód doktorski może podjąć uchwałę o jego zamknięciu. Zatem – w świetle przywołanej regulacji – podmioty doktoryzujące zostały upoważnione przez prawodawcę do określenia terminu przedłożenia rozprawy doktorskiej przez doktoranta.

W zakresie postulatu dotyczącego certyfikowanych egzaminów z języka obcego nowożytnego wyjaśniam, iż w myśl art. 179 ust. 2 *PWPSWN* do dnia 30 kwietnia 2019 r. doktoranci wszczynali przewody doktorskie na podstawie poprzednich przepisów, tj. ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki*.

Ponadto, zgodnie z art. 179 ust. 8 *PWPSWN*, w przypadku osób, które rozpoczęły studia doktoranckie przed rokiem akademickim 2019/2020, lecz ubiegają się o nadanie stopnia doktora już na nowych zasadach, określonych w *PSWN*, efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzane również na poprzednich zasadach.

W odniesieniu do ww. osób zastosowanie znajduje zatem art. 12 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. *o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki*, zgodnie z którym egzamin doktorski jest przeprowadzany w zakresie obcego języka nowożytnego, w przypadku gdy osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora nie posiada certyfikatu potwierdzającego znajomość tego języka – określonego w załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 r. *w sprawie szczegółowego trybu i warunków przeprowadzania czynności w przewodzie doktorskim, w postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora* (Dz. U. z 2018 r. poz. 261). Równocześnie przywołane rozporządzenie wskazuje w § 4 ust. 5, że egzamin doktorski w zakresie nowożytnego języka obcego przeprowadzany jest zgodnie z regulaminem studiów doktoranckich, a w przypadku gdy podmiot doktoryzujący przeprowadzający przewód doktorski nie prowadzi studiów doktoranckich – zgodnie z procedurami zatwierdzonymi w tym podmiocie.

W związku z powyższym, istnieje możliwość dostosowania przez podmioty doktoryzujące wskazanych regulaminów oraz procedur do obecnych okoliczności epidemicznych – poprzez umożliwienie przeprowadzenia egzaminu językowego w formie zdalnej. Należy zauważyć, że zgodnie z § 8 ust. 2 przywołanego rozporządzenia z dnia 19 stycznia 2018 r. publiczna obrona rozprawy doktorskiej może być przeprowadzona przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jej przeprowadzenie na odległość z jednoczesnym bezpośrednim przekazem obrazu i dźwięku. *Per analogiam* można przyjąć zatem, że dopuszczalne jest również przeprowadzenie egzaminu doktorskiego w zakresie nowożytnego języka obcego w formie zdalnej. Należy jednak wyraźnie podkreślić, że możliwość taka powinna jednoznacznie wynikać z regulacji wewnętrznych podmiotów doktoryzujących.

Natomiast uczestnicy szkół doktorskich ubiegają się o nadanie stopnia doktora już wyłącznie w oparciu o przepisy *PSWN* i podlegają kryterium określone w art. 186 ust. 1 pkt 2 przedmiotowego aktu normatywnego, zgodnie z którym efekty uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego są potwierdzone certyfikatem lub dyplomem ukończenia studiów, poświadczającymi znajomość tego języka na poziomie biegłości językowej co najmniej B2.

Obecne brzmienie regulacji powoduje, że w przypadku osób, które ukończyły studia pierwszego stopnia lub jednolite studia magisterskie, wymóg uzyskania efektów uczenia się w zakresie znajomości nowożytnego języka obcego na poziomie biegłości językowej B2 jest spełniony, ponieważ dyplom ukończenia tych studiów potwierdza nabycie tych efektów uczenia się.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 lipca 2007 r. w *sprawie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków studiów oraz poziomów kształcenia, a także trybu tworzenia i warunków, jakie musi spełniać uczelnia, by prowadzić studia międzykierunkowe oraz makrokierunki* (Dz. U. poz. 1166, z późn. zm.), absolwenci studiów pierwszego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich poszczególnych kierunków studiów powinni znać język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co wynikało ze standardów kształcenia poszczególnych kierunków studiów stanowiących załączniki do tego rozporządzenia. Przepisy ww. rozporządzenia, w zakresie standardów kształcenia dla poszczególnych kierunków oraz poziomów kształcenia, miały zastosowanie od dnia 1 października 2007 r. w odniesieniu do pierwszego roku studiów.

W przypadku osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wydanym przez uczelnię zagraniczną podmiot doktoryzujący powinien zweryfikować, czy dyplom ten potwierdza znajomość języka obcego na poziomie biegłości językowej co najmniej B2, chyba że osoba ubiegająca się o nadanie stopnia naukowego doktora posiada certyfikat potwierdzający poziom B2 biegłości językowej.

W świetle przedstawionych powyżej wyjaśnień, brak jest konieczności wprowadzenia dodatkowych regulacji prawnych w przedmiotowym zakresie.

W zakresie postulatu dotyczącego „wprowadzenia jednoznacznej interpretacji w zakresie obowiązku publikacji rozprawy doktorskiej w Biuletynie Informacji Publicznej, a problematyką praw autorskich związanych z publikacją zasadniczych fragmentów rozprawy w wysoko punktowanych czasopismach naukowych” wyjaśniam, iż główną przesłankę przemawiającą za wprowadzeniem obowiązku publikacji treści rozprawy doktorskiej (art. 188 ust. 1 *PSWN*) stanowiło urzeczywistnienie zasady pełnej transparentności postępowań w sprawie nadania stopnia doktora, ograniczenie zjawiska plagiatu i autoplgiatu, jak również podniesienie jakości samych rozpraw doktorskich. Przepis art. 342 ust. 3 pkt 6 w związku z art. 348 ust. 1 pkt 1 lit. c i ust. 3 *PSWN* stanowi wystarczającą podstawę udostępnienia pisemnej pracy doktorskiej w Biuletynie Informacji Publicznej. Wykonanie obowiązku przewidzianego przez ustawę nie narusza praw autorskich nabytych przez wydawcę, a odmienne zastrzeżenia zawarte w umowach z wydawcą mogą budzić wątpliwości w kontekście art. 58 *Kodeksu cywilnego*.

Udostępnieniu na powyższych zasadach powinny też podlegać składający się na pracę doktorską zbiór opublikowanych i powiązanych tematycznie artykułów naukowych – jest to zgodne z celem ustawy zakładającym pełną transparentność prac doktorskich. Rezygnacja czy też ograniczenie obowiązku upubliczniania treści rozpraw doktorskich wpłynęłaby negatywnie na założoną pierwotnie przez ustawodawcę zasadę pełnej jawności postępowań w sprawie nadania stopnia doktora.

W zakresie postulatu dotyczącego oceny śródkresowej, wydaje się natomiast, iż ocena realizacji indywidualnego planu badawczego nie może abstrahować od okoliczności, w jakich był on realizowany. Jednakże kompetencje w zakresie jej przeprowadzania posiadają podmioty prowadzące szkoły doktorskie. Ewentualne uwagi i postulaty w tej kwestii powinny być kierowane do podmiotów prowadzących szkoły.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Piotrowski
Zastępca Dyrektora
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

- Biuro Prezesa Rady Ministrów: dot.: BPRM.510.5.1.2021.JP

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1541661.5269348.4471945
Nazwa dokumentu	pismo do KRD.docx
Tytuł dokumentu	pismo do KRD
Sygnatura dokumentu	DN-WAN.751.22.2021.1.PK
Data dokumentu	2021-10-28
Skrót dokumentu	211F8A824E90D6B8562BFC0C2FAF4D398AAA0D8E
Wersja dokumentu	1.2
Data podpisu	2021-10-28 12:19:08
Podpisane przez	Tomasz Piotrowski Zastępca Dyrektora
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego karta

EZD 3.104.145.145.37299

Data wydruku: 2021-10-28

Autor wydruku: Ksenyycz Paweł (Główny Specjalista)